

Humblebæk Station i snevejr og ved solopgangstid i november 2024. I midten af billedet ses stationsbygningen, til venstre ses Erik Heides skulptur ”Den gående, søjlerne og den stående”. Helt til venstre skimtes Kulturstationen. Fotografen er vores medlem Erik Nielsen, der bor med udsigt til stationen.

Foreningen NORDEN Fredensborg

Nr. 94 februar 2025

fredensborg.foreningen-norden.dk

Vi er på Facebook

Formandens klumme

Farvel til Grønland?

Denne klumme skulle kun have omhandlet DRs beslutning om at nedlægge Julehilsen til Grønland, men de seneste begivenheder har sat en helt anden alvorlig dagsorden. Personligt vil jeg gerne fortsat have Grønland med i Rigsfællesskabet, selvom jeg bestemt støtter deres ønske om selvstændighed.

Omstillingen fra fangersamfund har været svær. Nedlæggelser af de små bygder, tvangsflytninger og omstilling til anden levevis har skabt mange problemer. Det skal vi have forståelse for.

Fuld selvstændighed tror jeg dog ikke vil være ønskeligt – både på grund af befolkningens størrelse og de storpolitiske interesser – og trusler. Jeg venter med spænding på valget den 11. marts.

Jeg håber ikke, at Trump fremturer med sit krav på Grønland. Derimod håber jeg, at vi kan få en god debat om Grønlands fremtid og et godt samarbejde med grønlænderne.

M.h.t Julehilsen til Grønland har jeg i mange år haft meget glæde af programmet. Musikken, sangene, de mange hilsener er en dejlig påmindelse om det smukke land. Men det er desværre nu slut.

”Foreningen NORDEN beklager DRs beslutning, da programmet bygger på en årelang tradition med fokus på at forbinde familier og folk på tværs af Danmark og Grønland”. Sådan skriver landsforeningen i et nyhedsbrev til lokalafdelingerne i november. Landsforeningen fortsætter med at foreslå, at man i stedet for at afskaffe programmet burde forny det ved bl.a. at inkludere Færøerne, flere unge deltagere og tilføje en debatskabende dimension. Det kunne være med til at gøre programmet mere relevant og skabe en fælles offentlighed i de tre lande.

DR har selv i forbindelse med deres beslutning givet udtryk for, at det kunne give mere plads til fælles samtaler på tværs af Danmark, Færøerne og Grønland. Færøerne har været underrepræsenteret i mange sammenhænge. Desværre har den aktuelle dokumentarfilm om kryolituvindingen i Grønland kun forværret forholdet mellem Grønland og Danmark.

Udgivet af Foreningen NORDEN

Fredensborg lokalafdeling

norden.fredensborg@gmail.com

cvr 32709745

Redaktion: Lisa Juhler

Ansvarshavende redaktør: Lisa Juhler

Oplag: 110 eksemplarer

Forsidefoto: Humlebæk Stationsplads

Fotograf: Erik Nielsen

Foreningen Nordens bestyrelse:

Lisa Juhler, Kirkeskov alle 9, st, lejl.3

3050 Humlebæk ☎ 2251 0829

Jan Hellen, Bygvænget 826

2980 Kokkedal ☎ 4016 5105

Ina Laursen, Baunebjergvej 15 C

3050 Humlebæk ☎ 40346335

Bjørn Sandberg, Hvedevænget 48,

2980 Kokkedal ☎ 6130 2980

Kontingent:

Personligt medlemskab: 315 kr.

Husstandsmedlemskab: 410 kr.

Pensionist: 215 kr.

Pensionistpar: 260 kr.

Foreningens konto: Danske Bank

reg nr. 1551 kontonummer 7107110

Nyt i Norden

Ved du at man nu kan
betale med MobilePay i
Sverige, Norge og Finland?

Et dødsfald

Den 1. november 2024 døde vort
mangeårige medlem **Find Christensen**
f. 1935. Find Christensen var lærer og i
en årrække viceinspektør på
Baunebjergskolen. Han var også kendt
af mange som aktiv i kommunens
foreningsliv

Æret være hans minde

Kommende arrangementer

Generalforsamling og nordiske viser

Torsdag den 20. marts kl. 19-20 på Humlebæk Bibliotek
Nordiske Viser og Sange

Lone Grunwald & Finn Christiansen underholder med dejlige nordiske sange og viser – lidt fællessang bliver det også til. Gratis adgang for medlemmer.

Lone & Finn spiller og synger egne og andres sange med nærvær og nerve om kærlighed og natur.

Torsdag den 20. marts kl. 20.00 på Humlebæk Bibliotek
Generalforsamling

Vi afholder vores årlige generalforsamling efter arrangementet med nordiske viser og sange. Vi håber at se mange af vores medlemmer. Dagsorden for generalforsamlingen samt regnskab for 2024 udsendes pr. mail når vi nærmer os.

Lørdag den 24. maj
Bustur til Ales Stenar

I samarbejde med Nordsjællandskredsen arrangerer vi en tur til Skåne. Vi skal besøge Jakriborg, Ales Stenar og Ystad. Læs program og pris på næste side.

Ales Stenar er en imponerende stensætning på den skånske sydkyst.

Tag med Nordsjællandskredsen på udflugt til Skåne

Vi skal besøge Jakriborg, Kåseberga Hamn, Ales Stenar og Ystad

Lørdag den 24. maj 2025. Pris: 400 kr. Frokost er inkluderet

Tilmelding til Lisa Juhler tlf. 22510829 eller lisajuhler@gmail.com senest den 1. april.

Betaling til konto reg 5358 kontonr. 0245674 senest den 1. maj. Husk at skrive navn på indbetalen.

Vores bus starter og slutter på Humlebæk Station, men samler deltagere op på Hillerød Station og Ølstykke Station.

Afg. Humlebæk Kulturstation kl. 8.00

Afg. Hillerød Station kl. 8.30

Afg. Ølstykke Bibliotek kl. 9.10, (Biblioteket ligger 150 m fra stationen)

Ankomst til Jakriborg kl. 10.45

Vi går en tur i Jakriborg, der ligger lige syd for Lund. Jakriborg er bygget af ingeniørerne Jan og Kristian Berggren i den såkaldte Hansestil – opkaldt efter de middelalderlige Hansestæder langs Østersøområdets kyster. Byen er en farverig lille by og meget populær – men den har også sine kritikere, der kalder den bagstræberisk.

Afg. Jakriborg kl. 11.30

Ankomst Kåseberga Hamn kl. 13.00

I den lille maleriske havn spiser vi frokost i Cafe/Bistro. Her serveres for selskaber ”Havets Wallenbergare med rigtig mos ärtpure rårörda lingon och skirat smör inkl lättdryck”. Frokost er inkluderet.

Efter frokosten går vi en tur til oldtidsmindet Ales Stenar, der ligger 10 minutters gang fra bistroen. Kan man ikke klare trapper er der en anden vej, men den er lidt længere - ca. 20 min.

På en bakke med udsigt til Østersøen og Bornholm står 59 store sten og danner form som et skib. Den imponerende stensætning er 67 meter lang og 19 meter bred. Formålet og dateringen er usikker.

Er den fra sen bronzealder eller tidlig jernalder? Er det en skibssætning eller en solkalender?

Afg. Kåseberga Hamn kl. 14.45

Ankomst Ystad kl. 15.15

Sightseeing i byen kendt fra krimiserien med Wallander. Se de historiske huse, Maria Kyrkan og Gamla Rådhuset på Stortorget. Her kan du også tage en kaffepause – fika – i Wallanders stamcafé i Fridolfs Konditori, Lingsgatan 3.

Afg. Ystad kl. 16.30

Ank. Ølstykke Bibliotek kl. 18.30

Ank. Hillerød Station kl. 19.00

Ank. Humlebæk Station kl. 19.30

Sikkerhedskonference på Christiansborg

Den 10. november 2024 blev der på Christiansborg afholdt en konference om sikkerhed i Østersøen og Arktis. Vores medlem Birgit Funding Andersen deltog i konferencen.

Konferencen blev gennemført på baggrund af krigen, som Rusland har indledt mod Ukraine og det har vist sig at skabe usikkerhed om, hvad der kan ske i de nævnte områder. I konferencen deltog politikere og eksperter fra de nordiske lande og Polen. Konferencen blev gennemført i samarbejde med: Europabevægelsen, FN Forbundet, PolenNU og Globale Seniorer. Foreningen NORDENs medlemmer modtog en invitation til at deltage. Konferencen blev også sendt live online.

Lars Barfoed, formand for Foreningen NORDEN, Mogens Lykketoft og Henrik Møller bød velkommen og fortalte om dagens programpunkter.

Det første var ”Situationen i Østersøregionen” og det næste ”Arktis Sikkerhed”. Begge programpunkter som ligger de nordiske og baltiske lande stærkt på sinde.

Konferencens aktualitet er desværre ikke mindsket, snarere det modsatte. Russerne har øget deres aktivitet i Østersøen yderligere, det politiske klima er spændt og der er øget behov for overvågning og kontrol. I Danmark taler regeringen om øgede forsvarsudgifter og støtte til Ukraine. Vi er i en ny kold krig med Rusland, men også med Kina, der viser meget stor interesse for Grønland og Arktis. USA's præsident Trump har også med sædvanlig bramfrihed udtalt ønske om at overtage Grønland – ved køb eller indlemmelse. Det viser hverken Danmark eller Grønland interesse for.

Men det politiske klima er uroligt og lige nu er det svært at se en afslutning krigen i Ukraine og en afslutning på denne nye kolde krig. /lij

Om Helsingforsaftalen

Foreningen NORDENs formand Lars Barfoed er kommet med en udtalelse i forbindelse med en revision af Helsingforsaftalen:

“Foreningen Norden har længe ønsket en styrket og mere tidssvarende Helsingforsaftale. Dette er nu kommet et skridt nærmere. På Nordisk Råds 76. netop afsluttede session i Reykjavik anbefalede Nordisk Råds medlemmer de nordiske regeringer at forny Helsingforsaftalen, der lægger rammerne for arbejdet i Nordisk Råd. Det støtter vi”, siger Foreningen NORDEN’s formand, Lars Barfoed, i en kommentar til anbefalingen. “Og vi vil holde øje med, at Nordisk Ministerråd omsætter anbefalingerne til handling, så vi senest om et år har en fornyet aftale”, hedder det i kommentaren fra Foreningen NORDEN’s formand.

Nordisk Råd lægger op til et revitaliseret og mere ligeværdigt nordisk samarbejde, der i langt højere grad vil kunne behandle vor tids største udfordringer. Rådet anbefaler bl.a., at klima, natur og bæredygtighed, forsvar, beredskab og digitalisering bliver skrevet ind i Helsingforsaftalen.

Med anbefalingerne lægges der også op til et mere ligeværdigt samarbejde, hvor Grønland, Færøerne og Ålandsøerne får en styrket stemme.

“Det er vigtigt at understrege, at disse ambitioner om et stærkere nordisk samarbejde forudsætter, at vi sikrer en stærk folkelig forankring”, siger Lars Barfoed. “Den nordiske sammenhængskraft kommer nedefra – gennem mødet med og kendskabet til vores nordiske naboer. For den fulde effekt af de politiske ambitioner skal civilsamfundet inddrages til gavn for borgerne”.

“Når det er sagt, vil disse anbefalinger betyde, at rammerne for det nordiske samarbejde står sig langt stærkere i en verden i stadig forandring. Derfor ønsker Foreningen NORDEN at anerkende Nordisk Råds vigtige arbejde, og udtrykke vores fulde opbakning til Nordisk Råds anbefalinger. Anbefalingerne ligger klar. Nu er det op til de nordiske regeringer at forny Helsingforsaftalen”, fastslår Lars Barfoed i sin kommentar.

Skumringtid om Island

Mandag den 11. november afholdt vi Skumringtid i Norden på Humlebæk Bibliotek.

Årets tema var Frihed i Norden med fokus på Island, der i 2024 kunne fejre 80 år som selvstændig nation. Vi fejrede Island og Fred i Norden med oplæsning af årets tekst fra Skygge-Baldur af Sjón, som Christine Fur Fischer læste op. Derefter holdt litteraturformidler Asger Beier Berndsen foredrag om islandsk litteratur fra sagaer til nutiden. Han fortalte bl.a. om forfatterne Sjón, Einar Mar Gudmundsson, Frida Isberg og Audar Ava Olafsdottir.

Aftenen sluttede af med Nordisk Resonans – et musikalsk indslag af Lone Wernblad og Aksel Dánjalsson Rømmel.

Skumringtid blev arrangeret i samarbejde med Fredensborg Bibliotekerne.

Jul i NORDEN

Den 5. december afholdt vi julearrangement for vores medlemmer. Vi havde en hyggelig aften med julemad, musik, sang og banko. I år var det Lis Abildtrup der underholdt os på klaveret.

Lisa fortalte lidt om julens hedenske historie. At drikke jul var en hedensk vintersolhvervsfest, hvor man ofrede til guderne, spiste sul og drak masser af øl og mjød.

Vores nordiske jul er trods kristendom og fordømmende præster fyldt med hedenske skikke og overtro. Nisser, juletræ, mistelten og julelege er blandet godt op med julekrybber og salmer om julen.

Nordisk Råds Priser 2024

Den 22. oktober blev Nordisk Råds priser for 2024 uddelt. Prisoverrækkelserne kunne ses i en direkte tv-transmission.

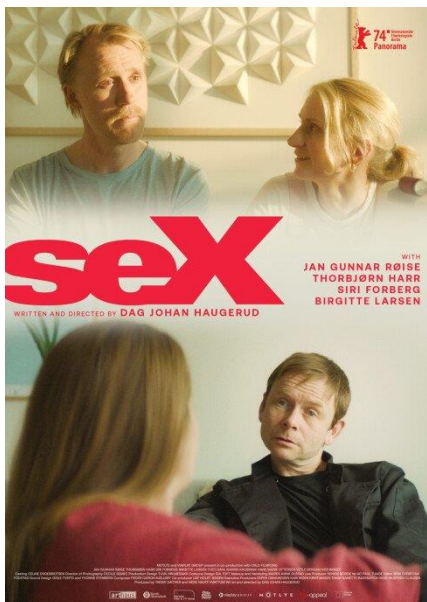
Der uddeles en miljøpris, en børne- og ungdomslitteraturpris, en musikpris, en filmpris og en litteraturpris.

Miljøprisen gik til Arnhildur Palmadóttir fra Island for hendes fokus og interesse for at reducere CO2-udledningen i byggebranchen. ”Arnhildur har en passion for at inspirere til ændringer inden for byplanlægning, arkitektur og opførelser af bygninger.”

Børne- og ungdomslitteraturprisen gik til Jakob Martin Strid fra Danmark for hans billedbog ”Den fantastiske bus”. ”Med 18.500 hestekræfter kører ”Den fantastiske bus” lige i hjertekulen på læseren med sin episke fortælling om vigtigheden af fantasi og fællesskab.”

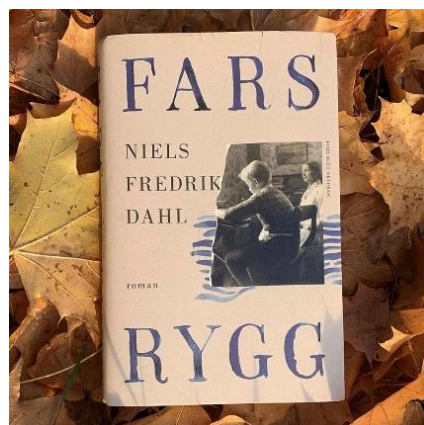

Musikprisen gik til Rune Glerup fra Danmark for værket ”Om lys og Lethed”. Koncerten blev bestilt af DR Symfoniorkesteret og er skrevet i samarbejde med violinisten Isabelle Faust. ”Værket står som et højdepunkt i Glerups lange og bemærkelsesværdige karriere.”

Filmprisen gik til den norske film ”Sex”, skrevet og instrueret af Dag Johan Haugerud. Filmen er produceret af Yngve Sæther og Hege Hauff Hvattum for Motlys. Sex er aldrig bare sex. I denne kloge og filosofiske komedie er sex et prisme.

Litteraturprisen gik til Niels Fredrik Dahl fra Norge for hans ”Fars rygg”. ”Niels Fredrik Dahl har skrevet en omfattende, men også lavmælt, roman om at nærme sig de blinde pletter i ens eget ophav og dermed også dannelsen af ens egen identitet”.

Stort tillykke til alle prisvinderne/ lijj

Islandsturen i 1988

I sidste nummer havde vi en artikel om rejser og kontakter i Island. Ina har efterfølgende berettet om en rejse til Island i 1988 som hun og Lars deltog i.

Fra den 29. juni til 9. juli 1988 var en gruppe gymnasiaster fra Humlebæk Gymnastikforening og medlemmer af Foreningen Norden på rejse i Island. Det var en stor og meget blandet gruppe på 60 deltagere, med den yngste på 10 år og den ældste på 72 år. Rejsen var planlagt af Søren Kragh og Leif David Nielsen fra Foreningens Nordens lokalafdeling i samarbejde med gymnastikforeningen.

Ina og Lars Laursen

Turen gik fra Reykjavik i sydøst og helt til Akureyri i nord. Der var stop i bl.a. Varmahlid, Myvatn, Laugarvatn og der var gymnastikopvisninger i bl.a. Nordens Hus i Reykjavik, Kopavogir og i Sauoarkroki

Rejsedeltagerne fik utroligt mange oplevelser. De besøgte Nordens Hus, så gejsere, vandfald, red på heste og badede i varme søer. De var på besøg på et hvalkoger, så gamle gårde i Varmahlid, en botanisk have med lavaformationer i Akureyri. Her så de også et vulkankrater, de badede i en grotte med varmt vand og så kogende og boblende lerkilder.

En af turens sidste udflugtsmål var Tingvallasletten og den nærliggende "ønske-kløft" fyldt med mønter.

Turen var meget vellykket og både små og store havde en dejlig oplevelse. Rejsearrangørerne havde bestilt fint sommervejr – og det fik de. Den varme og fornøjelige stemning sørgede Inger Margrethe og Jan Knudsen fra gymnastikforeningen i høj grad for.

*Fotos er taget af
Lars Laursen*

